

Pandemija virusa COVID-19 je zauvek promenila obrazovni sistem. Evo i kako:

- Virus COVID-19 je uzrokovao zatvaranje škola širom sveta. Globalno uzev, preko 1,2 milijarde dece se nalazi van učionica.
- Zbog toga, sistem obrazovanja se drastično promenio, došlo je do naročitog uspona e-učenja, odnosno izvođenja nastave na daljinu i na digitalnim platformama.
- Rezultati istraživanja pokazuju da e-učenje povećava zadržavanje informacija i oduzima manje vremena, što znači da bi promene načina obrazovanja koje je izazvao virus COVID-19 mogle biti deo buduće prakse.

Naglo udaljavanje učenika iz učionica u mnogim delovima sveta ostavlja mnoge da se pitaju da li će primena e-učenja i dalje opstati i nakon završetka pandemije, kao i na koji način će takav pomak uticati na svetsko tržište obrazovanja.

Čak i pre početka pandemije virusa COVID-19, došlo je do usvajanja i povećane upotrebe tehnologije u obrazovanju, pri čemu su globalne investicije u tehnologiju u obrazovanju dosegle 18,66 milijardi američkih dolara u 2019. godini, dok je predviđeno da tržište e-učenja dostigne 350 milijardi američkih dolara do 2025. godine. Bilo da se radi o jezičkim aplikacijama, virtualnom podučavanju, alatima za video konferencije ili softveru za učenje putem interneta, došlo je do značajnog porasta upotrebe od kako je počela pandemija virusa COVID-19.

Kako sektor obrazovanja reaguje na COVID-19?

Kao odgovor na značajnu potražnju, mnoge platforme za internet učenje nude besplatan pristup svojim servisima, uključujući obrazovne platforme poput BYJU's-a, odnosno platforme za onlajn učenje sa sedištem u Bangaloru osnovane 2011. godine, koja je postala najuspešnija kompanija ovog tipa na svetu. Po najavljivanju besplatnih onlajn časova na svojoj aplikaciji „Think and Learn“, zabeležen je porast od 200% u broju novih učenika koji koriste njihove servise, rekao je Mrinal Mohit, direktor ove kompanije.

U međuvremenu, virtuelna učionica kompanije Tencent uveliko se koristi od sredine februara, nakon što je kineska vlada uputila preko 250 miliona redovnih učenika da nastave obrazovanje putem platformi za onlajn učenje. To je uzrokovalo najveći „onlajn pokret“ u istoriji obrazovanja, sa približno 730.000 ili 81% K-12 učenika (prim. prev. K-12 – svi učenici od vrtića (*kindergarten*) do 12. razreda), koji su pohađali nastavu u Vuhanu putem K-12 Onlajn škole kompanije Tencent.

Druge kompanije pak rade na obezbeđenju sveobuhvatne nastave za nastavnike i učenike. Na primer, „Lark“, singapurski paket servisa koji je ByteDance inicijalno razvio kao alat za postizanje sopstvenog eksponencijalnog rasta, nudi nastavnicima i učenicima neograničeno vreme za video pozive, mogućnost automatskog prevođenja, zajedničko uređivanje projekata u realnom vremenu i uređivanje pametnog kalendara, između ostalog. Da bi to učinio brzo u vreme krize, „Lark“ je unapredio svoju globalnu serversku infrastrukturu i inženjerske mogućnosti kako bi obezbedio pouzdanu konektivnost.

Rešenje kompanije „Alibaba“ za učenje na daljinu, DingTalk, moralo se pripremiti za brzo širenje kapaciteta: „Da bi se podržao rad na daljinu velikih razmera, zbog platforme je postavljeno više od 100.000 novih cloud servera na Alibaba Cloud za dva sata prošlog meseca – postavljen je novi rekord za brzo proširenje kapaciteta“, rekao je direktor kompanije DingTalk, Chen Hang.

Neki školski okruzi sklapaju jedinstvena partnerstva, poput onog između Ujedinjenog školskog okruga Los Anđelesa i PBS SoCal / KCET obrazovne TV stanice za pružanje lokalnih obrazovnih emisija, sa zasebnim kanalima namenjenim različitim starosnim grupama i nizom digitalnih opcija. Medijske organizacije poput Bi-Bi-Sija takođe omogućavaju virtuelno učenje; Bitesize Daily, pokrenut 20. aprila, nudi 14 nedelja učenja zasnovanog na nastavnom planu i programu za decu širom Velike Britanije, gde slavne ličnosti poput fudbalera Mančester Sitija, Serđa Aguera, predaju deo nastavnog sadržaja.

Šta ovo znači za budućnost učenja?

Dok neki veruju da će neplanirani i brzi prelazak na učenje putem interneta - bez prethodne obuke, zbog nedovoljne brzine protoka podataka i malo pripreme – imati za rezultat loše korisničko iskustvo koje ne podržava održivi rast, drugi veruju da će se pojaviti novi, hibridni model obrazovanja, sa značajnim prednostima. „Verujem da će integracija informacionih tehnologija u obrazovanje biti dodatno ubrzana i da će onlajn obrazovanje na kraju postati sastavni deo školskog obrazovanja“, kaže Vang Tao, potpredsednik Tencent Cloud-a i Tencent Education-a.

Već sada imamo brojne primere uspešnog prelaska na internet učenje među mnogim univerzitetima. Na primer, Univerzitet Zhejiang je uspeo da u samo dve nedelje postavi više od 5000 kurseva na mrežu koristeći „DingTalk ZJU“. Imperijalni koledž u Londonu počeo je da nudi kurs o koronavirusu, koji predstavlja kurs sa najviše upisanih u 2020.-oj godini na sajtu neprofitne obrazovne organizacije Coursera.

Mnogi već ističu brojne prednosti: Doktor Amjad, profesor sa Univerziteta u Jordanu koji koristi „Lark“ za svoja predavanja, ističe: „To je promenilo način nastave. To mi omogućava da efikasnije i efektivnije budem u kontaktu sa svojim studentima, upotrebom chat grupa, video poziva, glasanja i deljenjem dokumenata, posebno tokom ove pandemije. Moji studenti takođe smatraju da je lakše komunicirati koristeći „Lark“. Koristiću „Larka“ čak i nakon završetka pandemije, jer verujem da tradicionalno učenje i e-učenje mogu ići ruku pod ruku.“

Izazovi e-učenja

Postoje, ipak, brojni izazovi koje je potrebno prevazići. Neki učenici nemaju pouzdan pristup internetu i/ili tehnologiji, te se bore za učešće u digitalnom učenju; ovaj jaz se primećuje između različitih zemalja, kao i između različitih ekonomskih slojeva unutar svake zemlje. Na primer, dok 95% učenika u Švajcarskoj, Norveškoj i Austriji poseduje i koristi računar za izradu školskih zadataka, prema podacima Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD), taj procenat u Indoneziji iznosi samo 34%.

U SAD-u postoji značajan jaz između onih iz privilegovanih i onih iz ugroženih sredina: dok su se gotovo svi petnaestogodišnjaci iz privilegovanih sredina izjasnili da poseduju računar koji koriste za školu, skoro 25% onih koji potiču iz ugroženih sredina se nisu tako izjasnili. Iako neke škole i vlade pružaju digitalnu opremu učenicima kojima je pomoć potrebna, kao što je to slučaj u Novom Južnom Velsu u Australiji, mnogi su i dalje zabrinuti da će pandemija samo probuditi digitalni jaz.

Da li je učenje putem interneta podjednako delotvorno?

Za one koji imaju pristup pravoj tehnologiji, postoje dokazi da učenje putem interneta može biti delotvornije od tradicionalnog učenja, i to na više načina. Neka istraživanja pokazuju da učenici u proseku zadržavaju 25-60% više gradiva kada uče putem interneta, u poređenju sa samo 8-10% kada su u učionici. Ovo se najviše dešava zbog toga što učenici mogu brže da nauče putem interneta; e-učenje zahteva 40-60% manje vremena za učenje nego što je to slučaj u tradicionalnoj učionici, jer učenici mogu učiti svojim tempom, vraćajući se kada je to potrebno i ponovo čitajući, preskačući ili ubrzavajući kroz koncepte po vlastitom izboru.

Ipak, delotvornost učenja putem interneta varira među starosnim grupama. Opšti konsenzus je da deca, naročito mlađa, zahtevaju strukturu okruženja, jer se mlađoj deci lakše odvlači pažnja. Da biste u potpunosti iskoristili učenje putem interneta, potrebno je uložiti koncentrisan napor da se obezbedi ova struktura i prevaziđe puko repliciranje tradicionalnog časa/predavanja upotrebom video tehnologije; umesto toga, potrebno je korišćenje čitavog niza alata i metoda koji promovišu „uključivanje, personalizaciju i inteligenciju“, ističe Dowson Tong, viši izvršni potpredsednik kompanije Tencent i predsednik „Cloud and Smart Industries“ grupe ove kompanije.

Budući da su studije pokazale da deca koriste svoja čula u toku učenja, od presudnog je značaja da se učenje učini zabavnim i delotvornim posredstvom tehnologije, izjavio je Mrinal Mohit kompanije BYJU's. „Tokom određenog vremena primetili smo da integracijom igara u nastavni materijal dobijamo veću angažovanost i povećanu motivaciju za učenje naročito među mlađim učenicima, te tako postizemo da se istinski zaljube u učenje“, kaže on.

Imperativ obrazovanja se menja

Jasno je da je ova pandemija krajnje poremetila obrazovni sistem za koji mnogi tvrde da je već gubio na značaju. U svojoj knjizi "21 lekcija za 21. vek", naučnik Yuval Noah Harari ističe kako se škole i dalje usredsređuju na podučavanje tradicionalnih akademskih veština, a ne veština poput kritičkog razmišljanja ili veštine prilagodljivosti, koje će biti važnije za uspeh u budućnosti. Da li bi prelazak na učenje putem interneta mogao ubrzati stvaranje nove, efikasnije metode obrazovanja učenika? Dok se jedni brinu da bi ubrzan prelazak na e-učenje mogao da ugrozi ovaj cilj, drugi planiraju da e-učenje učine svojim „novim normalnim“ nakon što su iskusili prednosti iz prve ruke.

Važnost širenja znanja je istaknuta pandemijom virusa COVID-19

Veliki svetski događaji često su tačka pregiba brzih inovacija - jasan primer je ubrzani rast e-trgovine nakon SARS-a. Iako tek treba da vidimo da li će se to odnositi i na e-učenje nakon virusa COVID-19, to je jedan od retkih sektora gde su investicije i dalje brojne. Ono što je postalo jasno u toku ove pandemije je važnost širenja znanja među državama, kompanijama i svim delovima društva. Ako tehnologija učenja putem interneta može tome da doprinese, na svima nama je da istražimo njen puni potencijal.